

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

бульв. Миколи Міхновського, 28, м. Київ, 01103, тел. (044) 200 08 27,
тел. контакт-центру (044) 200 06 94, тел. повідомлень про корупцію (044) 200 06 91,
офіційний вебсайт: nazk.gov.ua, e-mail: info@nazk.gov.ua, код ЄДРПОУ 40381452

На № _____ від _____

Комітет Верховної Ради України з питань правової політики

Національне агентство з питань запобігання корупції висловлює повагу та звертається до Комітету Верховної Ради України з питань правової політики щодо надання роз'яснення стосовно застосування п. 4 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про лобіювання» (далі – Закон).

Відповідно до п. 6 ч. 1 ст. 1 Закону лобіюванням є діяльність, що здійснюється з метою впливу (спроби впливу) на об'єкт лобіювання в комерційних інтересах бенефіціара (за винагороду, що отримується прямо або опосередковано, та/або з оплатою фактичних витрат, необхідних для її здійснення) або у власних комерційних інтересах особи та стосується предмета лобіювання.

Згідно із запитанням 1.1 розділу I Роз'яснення щодо застосування актів законодавства з питань лобіювання № 2, затвердженого Національним агентством з питань запобігання корупції 31.05.2026, ознаками лобіювання є здійснення впливу (спроби впливу) на об'єкт лобіювання, наявність комерційного інтересу та предмета лобіювання, якого такий вплив (спроба впливу) стосується.

Лобіюванням є виключно та діяльність, що містить усі ознаки лобіювання.

Комерційним інтересом є грошові кошти чи інше майно, особисті переваги, пільги, інші вигоди матеріального чи нематеріального характеру, які особа отримує чи може отримати в межах провадження господарської діяльності після впливу (спроби впливу) на об'єкт лобіювання в результаті прийняття (видання) нормативно-правового акта, внесення до нього змін, втрати чинності (скасування) нормативно-правовим актом, який є предметом лобіювання, або в результаті утримання від таких дій (п. 4 ч. 1 ст. 1 Закону).

З урахуванням положень Закону комерційний інтерес має такі складові:

1) наявність вигод у вигляді:

грошових коштів;

майна;

особистих переваг та пільг;

інших вигод матеріального чи нематеріального характеру;

Національне агентство з питань запобігання корупції
№27-13/54871-26 від 14.08.2026
Підписувач Павлушик Віктор Володимирович
Сертифікат 04AF212836405D99040000004BD38004F84EE00
Дата підписання 14.08.2026

2) отримання чи можливість отримання вигод у межах провадження господарської діяльності;

3) наявність причинно-наслідкового зв'язку між предметом лобіювання та отриманням або можливістю отримання відповідних вигод.

З огляду на визначення, комерційний інтерес може мати як матеріальний, так і нематеріальний характер. Важливо, щоб суб'єкт лобіювання / бенефіціар опинився у більш вигідному становищі порівняно з тим, яке існувало до здійснення лобіювання, і щоб таке поліпшення становища було в межах його господарської діяльності.

Складовою комерційного інтересу є отримання вигод у межах провадження господарської діяльності.

Громадські об'єднання, інші неприбуткові підприємства, установи та організації (зокрема благодійні), які здійснюють діяльність, що спрямована на вплив (спробу впливу) на суб'єктів владних повноважень з метою прийняття або утримання від прийняття такими суб'єктами рішень, не зобов'язані набувати статусу суб'єкта лобіювання, якщо їх діяльність не стосується комерційних інтересів.

У п. 8 ч. 2 ст. 3 Закону визначено, що не є лобіюванням діяльність громадських об'єднань, інших неприбуткових підприємств, установ та організацій, що спрямована на вплив (спробу впливу) на суб'єктів владних повноважень (органи державної влади, інші державні органи, органи місцевого самоврядування, юридичні особи публічного права, наділені владними повноваженнями, їх посадових осіб) з метою прийняття або утримання від прийняття такими суб'єктами рішень, що віднесені до їхніх повноважень, крім випадків, якщо така діяльність стосується комерційних інтересів.

Зауважуємо, що громадські об'єднання, інші неприбуткові підприємства, установи та організації (зокрема благодійні) зобов'язані набувати статусу суб'єкта лобіювання у випадку, якщо їх діяльність містить всі ознаки лобіювання, у тому числі стосується комерційних інтересів бенефіціара або власних.

З огляду на положення Закону лобіювання може здійснюватись у комерційних інтересах бенефіціара (за винагороду, що отримується прямо або опосередковано, та/або з оплатою фактичних витрат, необхідних для її здійснення).

Отже, громадські об'єднання, які здійснюють діяльність з метою впливу (спроби впливу) на об'єкт лобіювання в комерційних інтересах бенефіціара (наприклад, члена (учасника), за винагороду, що отримується прямо або опосередковано, та/або з оплатою фактичних витрат, зокрема у формі платежів, необхідних для її здійснення), яка стосується предмета лобіювання, займаються лобіюванням, а отже, зобов'язані набувати статусу суб'єкта лобіювання.

На сьогодні за результатами опрацювання звернень та зустрічей зі стейкхолдерами під час проведення просвітницьких заходів у сфері лобіювання, виявлено, що актуальним стає питання стосовно наявності ознак комерційного інтересу в учасника, засновника або керівника громадського об'єднання, який одночасно зареєстрований як фізична особа-підприємець. Така особа може використовувати громадські об'єднання з метою впливу на об'єкти лобіювання

щодо ухвалення ними нормативно-правових актів для популяризації власної діяльності.

Водночас зазначена популяризація діяльності не є результатом прийняття (видання) відповідного нормативно-правового акта, внесення до нього змін, втрати чинності (скасування) нормативно-правовим актом, який є предметом лобіювання, або результатом утримання від таких дій, проте може сприяти залученню згаданих фізичних осіб-підприємців як експертів партнерами з розвитку до реалізації проєктів міжнародної технічної допомоги тощо, а також підвищенню вартості послуг, що надаються такими фізичними особами-підприємцями.

З огляду на зазначене, керуючись ч. 3 ст. 21 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», просимо розглянути питання щодо можливості надання роз'яснень застосування положень п. 4 ч. 1 ст. 1 Закону, які можуть бути використані Національним агентством при формуванні рекомендаційних роз'яснень Закону, зокрема стосовно наявності комерційного інтересу в учасника, засновника або керівника громадського об'єднання, який одночасно зареєстрований як фізична особа-підприємець, у випадках, описаних вище.

**Голова Національного агентства
з питань запобігання корупції**

Віктор ПАВЛУЩИК

Мірзоян Рубен 200 06 09